

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نخستین قوانین ایران پس از عصر مشروطه

تدوین

گروه علمی موسسه آموزش عالی آزاد چتر دانش

انتشارات چتر دانش

۱۳۹۵

عنوان قراردادی	ایران. قوانین و احکام
	Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	نخستین قوانین ایران پس از عصر مشروطه/ تدوین گروه علمی موسسه آموزش عالی آزاد چتر دانش.
مشخصات نشر	تهران: چتر دانش، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	۶۹۴ص.
شاب	۹۷۸-۶۰۰-۴۱۰-۱۰۹-۷
وضع فهرست‌نویسی	فیفا
موضوع	ایران — قانون اساسی (مشروطه)
موضوع	قانون اساسی — ایران — تاریخ
موضوع	Constitutions — History — Iran
موضوع	ایران — تاریخ — انقلاب مشروطه، ۱۳۲۴ - ۱۳۲۷ ق.
موضوع	Iran -- History -- Constitutional Revolution, 1906-1909
موضوع	Constitution -- Iran
شناسه افزوده	موسسه آموزش عالی آزاد چتر دانش
رده بندی کنگره	۱۳۹۵ ۳۴ ن ۱۱۰۰۰ D5
رده بندی دیویی	۹۵۵/۰۷۵
شماره کتابشناسی ملی	۴۴۵۸۰۰۷

نام کتاب	نخستین قوانین ایران پس از عصر مشروطه
ناشر	چتر دانش
تدوین	گروه علمی مؤسسه آموزش عالی آزاد چتر دانش
نوبت و سال چاپ	اول - ۱۳۹۵
شمارگان	۱۰۰۰
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۴۱۰-۱۰۹-۷
قیمت	۳۵۰۰۰ تومان

مرکز پخش: تهران - خیابان انقلاب - خیابان ۱۲ فروردین - کوچه نوروژ - پلاک ۱۳

تلفن مرکز پخش: ۶۶۴۹۲۳۲۷ - تلفن فروشگاه کتاب: ۶۶۴۸۹۰۵۹

پست الکترونیک: nashr.chatr@gmail.com

فهرست

بخش اول: نخستین قانون اساسی ایران مصوب ۱۲۸۵ (پس از صدور فرمان مشروطیت)	
به انضمام متمم قانون اساسی مصوب ۱۲۸۵ و فرمان مشروطیت	۱۹
فرمان مشروطیت مورخ ۱۴ جمادی الثانیه ۱۳۲۴	۲۰
قانون اساسی مورخ ۱۴ شهر ذی القعدة الحرام ۱۳۲۴	۲۲
در تشکیل مجلس	۲۲
صورت قسم‌نامه	۲۴
در وظائف مجلس و حدود و حقوق آن	۲۶
در اظهار مطالب به مجلس شورای ملی	۲۹
عنوان مطالب از طرف مجلس	۳۱
در شرایط تشکیل مجلس سنا	۳۲
کلیات	۳۵
متمم قانون اساسی ورخ ۱۴ ذی القعدة الحرام ۱۳۲۴	۳۵
حقوق ملت ایران	۳۶
قوای مملکت	۴۰
حقوق اعضای مجلسین	۴۱
حقوق سلطنت ایران	۴۱
راجع به وزرا	۴۵
اقتدارات محاکمات	۴۸
در خصوص انجمن‌های ایالتی و ولایتی	۵۰
در خصوص مالیه	۵۱
قشون	۵۳
اصل الحاقی به متمم قانون اساسی	۵۴
 بخش دوم: نخستین قانون بلدیہ ایران مصوب ۱۲۸۶ شمسی	۵۵
قانون بلدیہ مصوب ۲۰ ربیع الثانی ۱۳۲۵ قمری	۵۶
فصل اول: قواعد کلیه	۵۶
فصل دوم: در تشکیل انجمن بلدیہ	۵۸
شرایط انتخاب کنندگان و انتخاب‌شوندگان	۵۸
فصل سوم: ترتیب و وظائف انجمن بلدیہ	۶۷
فصل چهارم: اداره بلدیہ	۷۶
فصل پنجم: در باب مستخدمین بلدیہ	۷۹

بخش سوم: نخستین قانون ثبت اسناد ایران مصوب ۱۲۹۰ شمسی به همراه نخستین

قانون سجل احوال مصوب ۱۳۰۴ شمسی..... ۸۰

قانون ثبت اسناد مصوب ۱۲ شهر جمادی الاولی ۱۳۲۹ قمری..... ۸۱

باب اول: در تشکیل اداره ثبت اسناد..... ۸۱

مقدمه..... ۸۱

فصل اول: در مباشرین ثبت و حقوق و تکالیف آنها..... ۸۲

فصل دوم: در دفتر راکد و مدیر ثبت..... ۸۷

فصل سوم: در دفتر راکد کل و دفتردار کل..... ۸۸

فصل چهارم: در نظارتی که نسبت به اجرای اداره ثبت اسناد به عمل می آید و در مسئولیت آنها..... ۸۹

باب دوم: در مشاغل اداره ثبت اسناد..... ۹۲

فصل اول: در مشاغل مباشرین ثبت و ترتیب انجام آن..... ۹۲

قسمت اول: مشاغل رسمی..... ۹۲

قسمت دوم: در ترتیب ثبت اسناد و اعتبار آن..... ۹۴

اعتبار ثبت اسناد..... ۹۹

قسمت سوم: در دادن صورت از دفاتر ثبت اسناد و سواد اسناد..... ۱۰۰

قسمت چهارم: در تصدیقاتی که مباشرین ثبت می دهند..... ۱۰۲

قسمت پنجم: اسنادی که در مباشرت ثبت اسناد می گذارند..... ۱۰۵

فصل دوم: مشاغل مدیرهای ثبت و دفتردار کل و ترتیب انجام آن..... ۱۰۶

فصل سوم: در حقوقی که اداره ثبت دریافت می دارد و ترتیب آن..... ۱۰۷

باب سوم: در مجازات اجرای اداره ثبت و مقرری آنان..... ۱۰۹

فصل اول: در مجازات..... ۱۰۹

فصل دوم: در مقرری اجزاء اداره ثبت اسناد..... ۱۱۲

تعرفه اعمال اداره ثبت اسناد..... ۱۱۳

قانون نسخ قانون ثبت اسناد مورخه ۱۳۲۹ مصوب ۲۸ حمل ۱۳۰۲ شمسی..... ۱۱۴

تنبيهات..... ۱۱۴

قانون سجل احوال مصوب ۱۴ خرداد ماه ۱۳۰۴ شمسی..... ۱۱۵

فصل اول: ترتیب سجل احوال اشخاصی که قبل از تاریخ اجرای این قانون متولد شده اند..... ۱۱۵

فصل دوم: ترتیب سجل احوال اشخاصی که از تاریخ اجرای این قانون به بعد متولد می شوند..... ۱۱۷

فصل سوم: ترتیب دفاتر سجل احوال..... ۱۱۹

فصل چهاردهم: مطالب متفرقه..... ۱۲۰

بخش چهارم: نخستین قانون مجازات عمومی ایران مصوب ۱۳۰۴ شمسی..... ۱۳۲

قانون مجازات عمومی مصوب ۲۳ دی ماه ۱۳۰۴ - ۷ بهمن ماه ۱۳۰۴ (کمیسیون عدلیه)..... ۱۳۳

۱۳۳	 باب اول: کلیات
۱۳۳	 فصل اول: مواد عمومی
۱۳۴	 فصل دوم: در انواع جرائم و مجازات
۱۳۷	 فصل سوم: در جزایای تبعی
۱۳۷	 فصل چهارم: در شروع به جرم
۱۳۸	 فصل پنجم: در تکرار جرم
۱۳۹	 فصل ششم: در شرکاء و معاونین مجرم
۱۴۰	 فصل هفتم: در تعدد جرم
۱۴۰	 فصل هشتم: در شرایط و موانع مجازات
۱۴۲	 فصل نهم: در تعلیف و تعلیق و اسقاط و تبدیل مجازات
۱۴۵	 فصل دهم: در روشن جلویی از محکومیت و رفع اثرات آن
۱۴۵	 مبحث اول: در عفو عموم
۱۴۵	 مبحث دوم: در عفو و تخفیف جزایات
۱۴۶	 مبحث سوم: در اعاده حیثیت
۱۴۷	 باب دوم: در جنحه و جنایاتی که مضایقه مدافع عمومی است
۱۴۷	 فصل اول: در جنحه و جنایت بر ضد امنیت مملکت
۱۴۷	 مبحث اول: در جنحه و جنایت بر ضد امنیت خارج مملکت
۱۴۹	 مبحث دوم: جنحه و جنایت بر ضد امنیت داخل مملکت
۱۵۲	 مبحث سوم: در سوء قصد نسبت به رئیس مملکت
۱۵۳	 فصل دوم: در مخالفت و ضدیت با اساس حکومت ملی و آزادی
۱۵۶	 فصل سوم: در جنحه و جنایت بر ضد آسایش عمومی
۱۵۶	 مبحث اول: در سکه قلب
۱۵۷	 مبحث دوم: در جعل و تزویر
۱۶۰	 مبحث سوم: در محو یا شکستن مهر و سرقت نوشتجات از اماکن دولتی
۱۶۱	 مبحث چهارم: در فرار مجبوسین قانونی و اخفاء مقصرین
۱۶۴	 مبحث پنجم: در غصب عناوین و مشاغل
۱۶۴	 مبحث ششم: در تخریب ابنیه و آثار
۱۶۵	 فصل چهارم: در تقصیرات مأمورین دولتی
۱۶۵	 مبحث اول: در تجاوز مأمورین دولتی از حدود مأموریت خود و تقصیراتشان در اداء وظیفه
۱۶۶	 مبحث دوم:
۱۶۶	 ۱- در تعدیات مأمورین دولتی نسبت به افراد
۱۶۸	 ۲- در رشوه
۱۷۰	 ۳- در امتناع از انجام وظایف قانونیه
۱۷۱	 مبحث سوم: در تعدیات مأمورین دولتی نسبت به دولت

۱۷۱	۱- اختلاس اموال دولتی و خیانت مأمورین
۱۷۳	فصل پنجم: در جنحه و جنایت نسبت به مأمورین دولت
۱۷۳	مبحث اول: در تردد نسبت به مأمورین دولت
۱۷۴	مبحث دوم: در هتک حرمت نسبت به نمایندگان ملت و مأمورین دولتی
۱۷۵	فصل ششم: در اجتماع و مواضع برای ارتکاب جرائم
۱۷۷	باب سوم: در جنحه و جنایات نسبت به افراد
۱۷۷	فصل اول: در قتل و جرح و ضرب
۱۸۲	فصل دوم: در توقیف و حبس غیر قانونی
۱۸۳	فصل سوم: در جنحه و جنایت نسبت به اطفال
۱۸۵	فصل چهارم: مخالفت با مراسم دفن اموال
۱۸۵	فصل پنجم: هتک مأمورین منافیات عصمت
۱۸۷	فصل ششم: در شهادت کذب و قسم دروغ و افشاء سر
۱۸۹	فصل هفتم: در سرقت
۱۹۲	فصل هشتم: در تهدید و ترس
۱۹۳	فصل نهم: در ورشکستگی و سربرداری
۱۹۴	فصل دهم: خیانت در امانت
۱۹۵	فصل یازدهم: دسیسه و تقلب در کسب و تجارت
۱۹۷	فصل دوازدهم: در حرق و تخریب و اتلاف اموال و حیوانات
۲۰۰	فصل سیزدهم: در هتک حرمت منازل و املاک غیر
۲۰۱	فصل چهاردهم: در افتراء و توهین و هتک حرمت
۲۰۲	فصل پانزدهم: در ولگردی و استعمال علنی الکحل و سایر مواد مخدر
۲۰۳	باب چهارم: در امور خلافها و مجازات آنها
۲۰۳	باب پنجم: مقررات مختلفه
۲۰۴	ماده الحاقیه

بخش پنجم: نخستین قانون تجارت مصوب ۱۳۰۳، ۱۳۰۴ شمسی به همراه نخستین قانون محاکم تجارت مصوب کمیسیون قوانین عدلیه مورخ ۱۲۹۴ شمسی	
۲۰۵	قانون تجارت مصوب ۲۵ دلو ۱۳۰۳، ۱۲ فروردین و ۱۲ خرداد ۱۳۰۴ شمسی
۲۰۶	باب اول: تجار و معاملات تجاری
۲۰۷	باب دوم: دفاتر تجاری
۲۱۰	باب سوم: شرکت های تجاری
۲۱۰	فصل اول: در اقسام مختلف شرکت و قواعد راجعه به آنها
۲۱۰	مبحث اول: شرکت سهامی
۲۲۴	مبحث دوم: شرکت ضمانتی

۲۲۷	مبحث سوم: شرکت مختلط
۲۳۲	فصل دوم: شرکت‌های تعاونی
۲۳۳	فصل سوم: در مقررات راجعه به نشر شرکت‌نامه‌ها
۲۳۶	فصل چهارم: در تصفیه امور شرکتها
۲۳۹	فصل پنجم: مقررات مختلفه
۲۴۰	باب چهارم: دلالتی
۲۴۳	باب پنجم: برات - فته طلب - چک
۲۴۳	فصل اول: برات
۲۴۳	مبحث اول: صورت برات
۲۴۴	مبحث دوم: در قبول و نکول
۲۴۵	مبحث سوم: در قبولی شخص ثالث
۲۴۶	مبحث چهارم: در عده برات
۲۴۶	مبحث پنجم: ظهرنویس
۲۴۷	مبحث ششم: در مسئولیت
۲۴۷	مبحث هفتم: در پرداخت
۲۵۰	مبحث هشتم: تأدیه وجه برات به واسطه شخص ثالث
۲۵۱	مبحث نهم: حقوق و وظایف دارنده برات
۲۵۴	مبحث دهم: در اعتراض (پروتست)
۲۵۵	مبحث یازدهم: برات رجوعی
۲۵۷	فصل دوم: در فته طلب
۲۵۸	فصل سوم: چک
۲۵۹	فصل چهارم: در مرور زمان
۲۵۹	ماده الحاقیه
۲۶۰	باب ششم: در ورشکستگی
۲۶۰	فصل اول: در کلیات
۲۶۰	فصل دوم: در اعلام ورشکستگی و اثرات آن
۲۶۲	فصل سوم: در تعیین عضو ناظر
۲۶۳	فصل چهارم: در اقدام به مهر و موم و سایر اقدامات اولیه نسبت به ورشکسته
۲۶۴	فصل پنجم: در تعیین و تبدیل اعضاء هیأت تصفیه
۲۶۶	فصل ششم: در وظایف هیأت تصفیه
۲۶۶	مبحث اول: در کلیات
۲۶۸	مبحث دوم: در رفع توقیف و ترتیب صورت دارایی
۲۶۹	مبحث سوم: در فروش اموال و وصول مطالبات
۲۷۰	مبحث چهارم: در اقدامات تأمینیّه

۲۷۰	مبحث پنجم: در تشخیص مطالبات طلبکارها
۲۷۴	فصل هفتم: در قرارداد ارفاقی و تصفیه حساب تاجر ورشکسته
۲۷۴	مبحث اول: در دعوت طلب کارها و مجمع عمومی آنها
۲۷۴	مبحث دوم: در قرارداد ارفاقی
۲۷۴	فقره اول: در ترتیب قرارداد ارفاقی
۲۷۷	فقره دوم: در اثرات قرارداد ارفاقی
۲۷۸	فقره سوم: در ابطال یا فسخ قرارداد ارفاقی
۲۸۰	مبحث ششم: در تفریغ حساب و ختم عمل ورشکستگی
۲۸۳	فصل هشتم: در اقسام مختلفه طلب کارها و حقوق هر یک از آنها در صورت ورشکستگی
۲۸۳	مبحث اول: در طلب کارهایی که رهینه منقول دارند
۲۸۴	مبحث دوم: در طلب کارهایی که نسبت به اموال غیر منقول حق تقدم دارند
۲۸۵	فصل نهم: در تسبیب طلب کارها و فروش اموال منقول
۲۸۶	فصل دهم: در دعوی استرداد
۲۸۸	فصل یازدهم: در طرق شکایت از محام صادره راجع به ورشکستگی
۲۸۹	باب هفتم: در ورشکستگی به نصیر ورشکستگی به تقلب
۲۸۹	فصل اول: در ورشکستگی به نصیر
۲۹۱	فصل دوم: در ورشکستگی به تقلب
۲۹۲	فصل سوم: در جنحه و جنایاتی که اشخاص غیر تاجر ورشکسته در امر ورشکستگی مرتکب می شوند
۲۹۴	فصل چهارم: در اداره کردن اموال تاجر ورشکسته، در ورشکستگی به نصیر یا به تقلب
۲۹۴	باب هشتم: در اعاده اعتبار
۲۹۸	قانون علامات صنعتی و تجاری مصوب ليله ۹ برج حمل ۱۳۰۴ شمسی
۳۰۴	قانون محاکم تجارت مصوب کمیسیون قوانین عدلیه در ۲۰ شعبان ۱۳۳۳ قمری
۳۰۴	فصل اول: در تشکیل محاکم تجارت
۳۰۸	فصل دوم: در صلاحیت محاکم
۳۱۰	فصل سوم: اصول محاکمات در محاکم تجاری
۳۱۰	مبحث اول: در عرض حال
۳۱۰	مبحث دوم: در احضار مدعی علیه و تأمین مدعی به
۳۱۱	مبحث سوم: در رسیدگی محکمه
۳۱۲	مبحث چهارم: در دلایل
۳۱۲	مبحث پنجم: در حکم
۳۱۳	مبحث ششم: در احکام غیابی
۳۱۳	مبحث هفتم: در اظهارات حاضری
۳۱۵	مبحث هشتم: در استیناف احکام محاکم تجارت
۳۱۶	مبحث نهم: در تمیز احکام محاکم تجارت

..... خلاصه تصویبات مالی	۳۱۶
قانون قبول و نکول بروات تجارتی مصوب پنجشنبه ۹ جمادی الاول ۱۳۲۸	۳۱۷
قانون اصلاح «قانون قبول و نکول بروات» مصوب چهارم برج جوزا مطابق ۲۶ جمادی الاول ۱۳۲۹ قمری	۳۲۰

بخش ششم: نخستین قوانین موقتی اصول محاکمات حقوقی مصوب کمیسیون قوانین عدلیه مورخ ۱۲۹۰ شمسی	۳۲۱
قوانین موقتی اصول محاکمات حقوقی مصوب کمیسیون قوانین عدلیه «مورخ ۲۶ رمضان و ۱۹ ذی القعدة ۱۳۲۹ قمری»	۳۲۲
مواد عمومی	۳۲۲
باب اول: اصول محاکمات حقوقی در محاکم صلحیه	۳۲۳
فصل اول: در صلاحیت محاکم صلحیه	۳۲۳
فصل دوم: در عرض الاستیفاء حضار	۳۲۷
فصل سوم: در اقدامات و رسیدگی محکمه صلح	۳۳۱
مبحث اول: در حضور متداعین و رسیدگی محکمه صلح در مواردی که محکمه مذکوره حق حکم را دارد	۳۳۱
مبحث دوم: در رسیدگی محکمه صلح در مواردی که محکمه مذکوره فقط حق اصلاح را دارد	۳۳۴
فصل چهارم: در دلائل و تحقیقات	۳۳۶
مبحث اول: مواد عمومی	۳۳۶
مبحث دوم: در باب شهود	۳۳۸
مبحث سوم: در حلف و تحلیف	۳۴۰
مبحث چهارم: در اقرار	۳۴۰
مبحث پنجم: در اسناد کتبی	۳۴۰
مبحث ششم: در معاینه محلی و عقیده اهل خبره	۳۴۱
فصل پنجم: در تأمین مدعی به	۳۴۲
فصل ششم: در حکم	۳۴۲
فصل هفتم: در احکام غیابی و اعتراضات	۳۴۶
فصل هشتم: در شکایت از احکام و قرارهای محاکم صلحیه	۳۴۸
فصل نهم: در ترتیب رسیدگی استینافی در محکمه ابتدایی	۳۵۰
فصل دهم: در تمیز احکام محاکم ابتدایی که استینافاً صادر می شود	۳۵۲
فصل یازدهم: در رد و جرح امنای صلحیه	۳۵۲
فصل دوازدهم: در اجرای احکام محاکم صلحیه	۳۵۴
باب دوم: اصول محاکمات حقوقی در محاکم ابتداییه	۳۵۵
فصل اول: در تجدید صلاحیت محاضر شرعیه و محاکم ابتدایی	۳۵۵

۳۵۵	مبحث اول: در صلاحیت محاضر شرعیه
۳۵۷	مبحث دوم: در صلاحیت محاکم ابتدایی
۳۵۹	مبحث سوم: در اختلاف حاصله از صلاحیت محاکم عدلیه و ترتیب تسویه آن در محاکم عدلیه
۳۶۱	فصل دوم: در وکلای متداعین
۳۶۴	فصل سوم: در عرایض
۳۶۸	فصل چهارم: در تقویم مدعی به
۳۶۹	فصل پنجم: در اقدامات محکمه قبل از رسیدگی به دعوا
۳۶۹	مبحث اول: احضار به محکمه و ابلاغ احضارنامه
۳۷۲	مبحث دوم: موعد احضار به محکمه
۳۷۴	مبحث سوم: در حضور به محکمه و انتخاب محل اقامت
۳۷۴	مبحث چهارم: در مقدمات کتبی دعوا
۳۷۵	فصل ششم: در رسیدگی به دعاوی
۳۷۸	مبحث دوم: در دعوی متقابل
۳۷۹	مبحث سوم: عقیده مدعی عموم
۳۷۹	فصل هفتم: در ترتیبات اختصاری محکمه
۳۸۱	فصل هشتم: در دلائل و تحقیقات
۳۸۱	مبحث اول: مواد عمومی
۳۸۱	مبحث دوم: در تحقیقات از اهل محل
۳۸۳	مبحث سوم: در اسناد کتبی
۳۸۳	اول: در ترتیب ابراز و خواستن اسناد کتبی
۳۸۶	دوم: در اعتبار اسناد کتبی
۳۹۰	مبحث چهارم: در اقرار
۳۹۱	فصل نهم: در رسیدگی به صحت دلائل
۳۹۱	مبحث اول: در مواد عمومی
۳۹۲	مبحث دوم: در معاینه محلی
۳۹۳	مبحث سوم: عقیده اهل خبره
۳۹۵	مبحث چهارم: در رسیدگی به اسناد کتبی
۳۹۵	اول: قواعد عمومی
۳۹۶	دوم: رسیدگی به اسناد در صورت اظهار تردید (شک و شبهه) در اعتبار آن
۳۹۸	سوم: در ادعای جعلیت اسناد
۴۰۱	چهارم: در تدقیق خط و مهر در مورد اظهار تردید و ادعای جعلیت
۴۰۳	فصل دهم: در اظهارات و تقاضاهای اتفاقی
۴۰۳	مبحث اول: در ایرادات

۴۰۵	مبحث دوم: در تأمین مدعی به
۴۰۵	اول: قواعد عمومی
۴۰۷	دوم: اقسام تأمین مدعی به
۴۰۸	سوم: در ترتیب توقیف اموال غیر منقوله
۴۰۹	چهارم: ترتیب توقیف اموال منقوله
۴۱۰	پنجم: در باب ضمانت
۴۱۲	مبحث سوم: در جلب شخص ثالث
۴۱۴	مبحث چهارم: دخول شخص ثالث به دعوا
۴۱۵	مبحث پنجم: در رد حکام عدلیه
۴۱۷	مبحث ششم: در توقیف و تعقیب و بطلان محاکمه
۴۱۸	فصل یازدهم: در حکم
۴۱۸	مبحث اول: در صدور حکم
۴۲۱	مبحث دوم: در احکام عی
۴۲۶	مبحث سوم: در اجرای موقت حکم
۴۲۸	باب سوم: در استیناف احکام
۴۲۸	فصل اول: مواد عمومی
۴۲۹	فصل دوم: در موعد استیناف
۴۳۱	فصل سوم: در عرض حال و مقدمات رسیدگی استینافی
۴۳۴	فصل چهارم: در شرایط و ترتیب رسیدگی استینافی
۴۳۵	باب چهارم: در وسایل فوق العاده برای اعتراض بر حکم
۴۳۵	فصل اول: در اعتراض شخص ثالث بعد از صدور حکم
۴۳۸	فصل دوم: در اعاده محکمه - (تجدید نظر)
۴۳۸	مبحث اول: در موارد اعاده محاکمه
۴۳۹	مبحث دوم: در موعد اعاده محاکمه
۴۴۰	مبحث سوم: در استدعای اعاده محاکمه و ترتیب رسیدگی
۴۴۲	فصل سوم: در تمیز احکام
۴۴۲	مبحث اول: در مواد عمومی
۴۴۴	مبحث دوم: در ترتیب استدعای تمیز
۴۴۶	مبحث سوم: در احضار متداعیین و ترتیب رسیدگی
۴۴۹	مبحث چهارم: در موارد نقض و ابرام
۴۵۲	مبحث پنجم: در اقدام محکمه تمیز بعد از نقض
۴۵۳	مبحث ششم: در تمیزی که از طرف مدعی العموم تقاضا می شود
۴۵۴	باب پنجم: در مواعد

۴۵۴	فصل اول: قواعد عمومی در حساب کردن مواعد
۴۵۵	فصل دوم: در دادن مهلت و تجدید مواعد
۴۵۶	باب ششم: در اجرای احکام محاکم عدلیه
۴۵۶	فصل اول: در قواعد عمومی
۴۵۶	مبحث اول: در مقدمات اجرا
۴۶۰	مبحث دوم: در کیفیت اجرا
۴۶۲	فصل دوم: در توقیف اموال منقوله
۴۶۲	مبحث اول: در مواد عمومی
۴۶۳	مبحث دوم: در ترتیب صورتی که از اموال منقوله برداشته می شود
۴۶۵	مبحث سوم: در تقویم اموال منقوله
۴۶۶	مبحث چهارم: در حفظ اموال توقیف شده
۴۶۸	مبحث پنجم: در توقیف اموال مدیون که در نزد اشخاص ثالث است
۴۶۹	فصل سوم: در توقیف اموال غیر منقوله
۴۶۹	مبحث اول: مواد عمومی
۴۷۰	مبحث دوم: در ترتیب صورت اموال غیر منقوله
۴۷۳	مبحث سوم: در تقویم اموال غیر منقوله
۴۷۴	مبحث چهارم: در حفظ مال غیر منقول توقیف شده
۴۷۵	فصل چهارم: در تأدیه طلب داین
۴۷۶	فصل پنجم: در فروش اموال توقیف شده
۴۷۶	مبحث اول: در فروش مال منقول
۴۸۰	مبحث دوم: در فروش اموال غیر منقوله
۴۸۴	فصل ششم: در تقسیم حاصل فروش مابین طلبکاران متعدد
۴۸۵	فصل هفتم: در اتخاذ وسایل برای تأدیه دین
۴۸۸	باب هفتم: در اصلاح و حکمیت
۴۸۸	فصل اول: در صلح متداعین
۴۸۹	فصل دوم: در حکمیت
۴۹۴	باب هشتم: در مخارج عدلیه
۴۹۴	فصل اول: در مخارج محاکمه
۴۹۷	فصل دوم: در خرج اجرای حکم
۴۹۷	فصل سوم: در مخارج دفترخانه
۴۹۸	فصل چهارم: در باب اشخاصی که استطاعت تأدیه مخارج عدلیه را ندارند
۴۹۹	فصل پنجم: در تعلق مخارج عدلیه

بخش هفتم: نخستین قوانین موقتی محاکمات جزایی (آیین دادرسی کیفری) مصوب

۱۲۹۱ شمسی ۵۰۱

قوانین موقتی محاکمات جزایی (آیین دادرسی کیفری) مصوب ۹ رمضان ۱۳۳۰ قمری - ۳۰

مرداد ماه ۱۲۹۱ شمسی ۵۰۲

..... ۵۰۲ مقدمه

..... ۵۰۶ باب اول: در تفتیش جرم و تحقیقات مقدماتی

..... ۵۰۶ فصل اول: در اشخاصی که به تفتیش و تحقیق جرائم مأمورند

..... ۵۰۶ فصل دوم: در تکالیف کمیسرهای پلیس و قائم مقام آنان از حیثی که از ضابطین عدلیه محسوبند

..... ۵۰۹ فصل سوم: در صاحب منصبان و رؤساء بریکاد ژاندارم و امنیه

..... ۵۱۰ فصل چهارم: در حدود اختیارات مدعی العموم محکمه ابتدایی و مستنطق

..... ۵۱۰ مبحث اول: در حدود اختیارات مدعی العموم ابتدایی و معاون او

..... ۵۱۲ مبحث دوم: در حدود اختیارات مستنطق

..... ۵۱۴ فصل پنجم: در تحقیقات مقدماتی

..... ۵۱۴ مبحث اول: در صلاحیت مستنطق

..... ۵۱۵ مبحث دوم: در مواردی که مستنطق به شروع در تحقیقات مکلف است

..... ۵۱۸ مبحث سوم: در تحقیقات مستنطق

..... ۵۱۸ مقاله اول: در معاینات محلی

..... ۵۲۲ مقاله دوم: در تفتیش منزل و تحصیل آلات و اسباب جرم و اسباب تحقیق

..... ۵۲۵ مبحث چهارم: در احضار و استنطاق متهم

..... ۵۲۹ مبحث پنجم: در اقداماتی که برای جلوگیری از فرار یا مخفی شدن متهم به عمل می آید

..... ۵۳۲ مبحث ششم: در احضار شهود تحقیق و مطلعین و استنطاق آنان

..... ۵۳۵ مبحث هفتم: در تحقیقات محلی

..... ۵۳۶ باب دوم: در قرار جلب به محاکمه یا منع آن

..... ۵۳۶ فصل اول: در اوامر مستنطق و مدعی العموم

..... ۵۳۶ محکمه ابتدایی پس از ختم تحقیقات

..... ۵۴۰ فصل دوم: در رسیدگی محکمه استیناف در موارد اختلاف بین عقیده مدعی العموم ابتدایی و مستنطق

..... ۵۴۱ باب سوم: در محاکم جزایی خلاف و جنحه و جنایت

..... ۵۴۱ فصل اول: در صلاحیت محاکم جزایی

..... ۵۴۵ فصل دوم: در رفع اختلافات راجعه به صلاحیت

..... ۵۴۵ فصل سیم: در احاله دعوی جزایی از محکمه به محکمه

..... ۵۴۶ فصل چهارم: در رسیدگی محاکم صلحیه

..... ۵۴۶ مبحث اول: در صلاحیت محاکم صلحیه در مواردی که محاکم مزبوره شروع به رسیدگی می کند

..... ۵۴۹ مبحث دوم: در احضار

۵۵۱	مبحث سیم: در تأخیر رسیدگی و اقدام در معانت از فرار
۵۵۳	مبحث چهارم: در رد امنای صلحیه
۵۵۳	مبحث پنجم: در ترتیب رسیدگی
۵۵۷	مبحث ششم: در حکم
۵۵۹	مبحث هفتم: در احکام غیابی
۵۶۰	مبحث هشتم: در صورت مجلسی که محاکم صلح ترتیب می دهند
۵۶۱	مبحث نهم: در شکایت از احکام غیر قطعی محاکم صلحیه
۵۶۳	مبحث دهم: در رسیدگی استینافی در محکمه جنحه
۵۶۵	مبحث یازدهم: در تمیز
۵۶۵	مبحث دوازدهم: در اجرای احکام محاکم صلحیه
۵۶۶	فصل پنجم: در رسیدگی محکمه جنحه
۵۶۶	مبحث اول: در صلاحیت محکمه جنحه و کیفیت شروع به محاکمه
۵۷۱	مبحث دوم: در محاکمه و حکم
۵۷۴	مبحث سوم: در استیناف احکام محاکم جنحه
۵۷۹	فصل ششم: در محاکم جنایی
۵۷۹	مبحث اول: در تشکیل محاکم جنایی
۵۸۰	مبحث دوم: در مقدمات محاکمه جنایی
۵۸۲	مبحث سوم: در تحقیقات و کیفیت محاکمه
۵۸۸	مبحث چهارم: در حکم و اجراء آن
۵۹۰	فصل هفتم: در محاکم جنایی اختصاصی
۵۹۰	مبحث اول: در تشکیل محکمه
۵۹۱	مبحث دوم: در صلاحیت محکمه و ترتیب محاکمه
۵۹۳	باب چهارم: در تمیز احکام جزایی
۵۹۳	فصل اول: در موارد استدعای تمیز
۵۹۳	فصل دوم: در اشخاصی که می توانند تمیز بخواهند
۵۹۴	فصل سوم: در مدت و طریق استدعای تمیز
۵۹۶	فصل چهارم: در اثرات تمیز و طریق شروع به محاکمه
۵۹۸	فصل پنجم: در رد و قبول عریضه تمیزی
۵۹۹	فصل ششم: در کیفیت امر بعد از نقض و ارجاع
۶۰۰	فصل هفتم: در مواردی که مدعی العموم دیوان تمیز از احکام قطعی محاکم تالی تمیز می خواهد
۶۰۰	باب پنجم: در اعاده محاکمه یا تجدیدنظر
۶۰۲	باب ششم: در اجرای احکام و مخارج عدلیه
۶۰۲	فصل اول: در احکامی که به موقع اجرا گذاشته می شود

فصل دوم: در اشخاصی که احکام را مجری می‌دارند.....	۶۰۳
فصل سوم: در ترتیب اجرای احکام جزایی.....	۶۰۴
فصل چهارم: در خارج عدلیه.....	۶۰۶

بخش هشتم: نخستین قانون اصول تشکیلات عدلیه و معاضد شرعیه و حکام صالحیه مصوب کمیسیون عدلیه مورخ ۱۲۹۰ شمسی به همراه نخستین قانون حکمیت مصوب ۱۳۰۶ شمسی..... ۶۱۲

قانون اصول تشکیلات عدلیه و معاضد شرعیه و احکام صالحیه مصوب کمیسیون عدلیه مورخ ۲۱ شهر ربیع الثانی ۱۳۰۹ قمری ۲۵ تیرماه ۱۲۹۰ شمسی.....	۶۱۳
کتاب اول: اصول تشکیلات عدلیه.....	۶۱۳
مقدمه.....	۶۱۳
باب اول: در تشکیل محاکم عمومی.....	۶۱۶
فصل اول: در محاکم عدلیه.....	۶۱۶
فصل دوم: در محاکم ابتدایی.....	۶۱۹
فصل سوم: در محکمه استئناف.....	۶۲۲
فصل چهارم: در تشکیل دیوان تمیز.....	۶۲۳
فصل پنجم: در ترتیبات داخلی محاکم عمومی.....	۶۲۴
مبحث اول: در جلسات محاکم.....	۶۲۴
مبحث دوم: در مراتب رئیس و معاونین و اعضاء.....	۶۲۷
مبحث سوم: در تقسیم کارها.....	۶۲۹
مبحث چهارم: در نظم اتاق محاکمه.....	۶۳۰
مبحث پنجم: در راپورتهای محاکم.....	۶۳۲
باب دوم: در تشکیل اداره مدعیهای عمومی.....	۶۳۴
مقدمه.....	۶۳۴
فصل اول: در تشکیل و ترکیب اداره مدعیهای عمومی.....	۶۳۵
فصل دوم: در وظایف مدعی عمومی.....	۶۳۷
مبحث اول: در امور حقوقی.....	۶۳۷
مبحث دوم: در امور جزایی.....	۶۴۳
باب سوم: در حکام و صاحب‌منصبان و مستخدمین عدلیه.....	۶۴۳
فصل اول: در شرایط و اوصاف.....	۶۴۳
فصل دوم: در نصب حکام و صاحب‌منصبان و مستخدمین عدلیه.....	۶۴۴
فصل سوم: در عزل و حرکت حکام عدلیه و صاحب‌منصبان اداره مدعی‌العموم و مرخصی آنها.....	۶۴۶
فصل چهارم: در حقوق و حدود حکام و صاحب‌منصبان و مستخدمین عدلیه.....	۶۴۸

فصل پنجم: در نظارت به محاکم و صاحب منصبان و مستخدمین عدلیه	۶۴۹
فصل ششم: در مسئولیت حکام و صاحب منصبان و مستخدمین عدلیه	۶۵۲
باب چهارم: در دوایر و اشخاصی که وابسته به محاکم می باشند	۶۵۶
فصل اول: در مأمورین اجرا و مأمورین احضار و اعلام	۶۵۶
مبحث اول: در شرایط و اوصاف مأمورین اجرا	۶۵۶
مبحث دوم: در حقوق مأمورین اجرا	۶۵۸
مبحث سوم: در تکالیف مأمورین اجرا	۶۵۹
مبحث چهارم: در رئیس مأمورین اجرا	۶۶۱
مبحث پنجم: مأمورین احضار و اعلام	۶۶۲
فصل دوم: در مباشرین و دفتر راکد ثبت اسناد و مدیر ثبت	۶۶۲
فصل سوم: در مستظرفین و جمع شغلی	۶۶۳
فصل چهارم: در مأمورین عدلیه	۶۶۴
مبحث اول: در شرایط و اوصاف و کلای رسمی	۶۶۴
مبحث دوم: در تکلیف و شرایط	۶۶۷
قانون حکمیت مصوب لیة ۲۹، فئد ماه ۱۳۰۶ شمسی	۶۷۱

بخش نهم: نخستین قانون مطبوعات ایران مصوب ۱۲۸۶ شمسی به انضمام قانون

راجع به نظارت مطبوعات مصوب ۱۱۱ شمسی	۶۷۸
قانون مطبوعات مصوب ۵ محرم الحرام ۱۳۰۶ قمری	۶۷۹
فصل اول: چاپخانه و کتابفروش	۶۷۹
فصل دوم: طبع کتب	۶۸۰
فصل سوم: روزنامجات مقررہ	۶۸۰
تعرضات	۶۸۲
روزنامه جات خارجه	۶۸۳
فصل چهارم: اعلانات	۶۸۴
دستفروش	۶۸۵
فصل پنجم: حدود تقصیر نسبت به جماعت	۶۸۶
تقصیرات نسبت به افراد	۶۸۷
توهین و مجازات آن نسبت به سلاطین خارجه و مأمورین سیاسی	۶۹۰
موادی که طبع و نشر آنها جایز نیست	۶۹۰
فصل ششم: محاکمه	۶۹۱
ضبط و حبس روزنامجات و غیره	۶۹۳
قانون راجع به نظارت مطبوعات مصوب ۱۰ عقرب ۱۳۰۱ شمسی	۶۹۴

سخن ناشر

تاریخ، هویت بشر است و ... ساختار هر جامعه‌ای با ساروجی از ریشینه‌ش شکل می‌گیرد تا «باشندگان» امروزش به‌پشتوانی آن، به سامان سازند شرایط را برای «آیندگانی» که درآینده، به‌دوای می‌نشینند.

هر اجتماعی در گذرگاه تاریخ خویش، بزنگاه‌هایی دارد که رخدادهايش، تحریرکننده‌ی سرنوشت فردش می‌شود. از این روی، بازنگری در احوال مردمان روزگارمان سهری شده، نه تنها آموزه‌هایی - با خود دارد، بلکه سرشار «جدایت» و «لطف» است از چگونگی کرد و کار، روابط زبان و ادب، کلام و نگارشی ایشان.

بی‌گفت و گو، مین‌کنند و با قلمنی هفت هزاره‌ای، آنگاه چنین حوادثی است و ... «انقلاب مشروطه»، در زمینی برآمده از اتفاقات سرزمین مان است که موجد دگرگونی شرف و بنیادین در ساختار جامعه‌ی ایران گردید. رکنی که نه فقط بیان «استبداد» و «خودکامگی» و «جاهلیت» سلاطین قجری را از ریشه براندازد و زیر و زبیر کرد، که شهد آزادی را به مردمان چشاند و درمی به روشنی دریایی نوین، به روی شاد کرد و بایده‌ی ایشان، موجب گردید تا «قانون»، مفهوم و تعیش را بازآفشد و جماعت ایرانی، با «آزادی بیان» و «آزادی اندیشه»، «عدالت»، «مجلس»، «حقوق مدنی»، «مسئولیت اجتماعی» ... آشنا شده و جایگاه راستین خود در مناسبات سیاسی و تعیین سرنوشت خویش و زادبوم‌شان - ابراز کنند.

برکار از همه‌ی پیامدهای انقلاب مشروطه، یکی از عواملی که دوستانمان خوانش کارنامه‌ی گذشتگان را به مطالعه‌ی این برهه از تاریخ ایران، هیج می‌کند، زبان و ادبیات این عصر است که به لحاظ تفاوت‌های فاحش اش با فرهنگ روزگار ما، جذب و کششی خاص دارد. ادبیاتی با غنایی ویژه. فرهنگی که نه تنها در گفت و شنودهای عادی آن زمانه جاری بوده، بلکه مکاتبات رسمی و حقوقی اش را نیز تحت تأثیر داشته است.

با چنین پیشگامی، انتشارات چتر دانش به عنوان نشر دهنده ی کتب حقوقی، با هدف آشنا نمودن نسل امروز جامعه ی حقوقی ایران، به ویژه جوانانی که در هیأت دانشجوی حقوق، اندیشه ی پوشیدن ردای وکالت و قضاوت و . . . به سر دارند، با چند و چون تدوین و نگارش قوانین در آن عهد و باز شناخت روش های نگارندگان آن، انتشار مجموعه کتاب هایی در این زمینه را در دستور کار قرار داده است. کتاب «خستین قوانین ایران پس از عصر مشروطه» که مشتمل بر ۹ نشر برگزیده نه چندان دور در ۹ مجلد در اختیار دانش پژوهان گرامی قرار گرفته هم اینک در دستانتان است.

بر واضح است که قوانین مندرج در این کتاب، کلاً منسوخ شده اند و باز نشرشان تنها به این دلیل است که خواندنش را از نگاه آگاهی با خردی تدوین اولین قوانین حقوقی بر پایه نظام پارلمانیسم، آن هم در ایام واپس ماندگی جامعه ی ایران عهد قجر، برای باشندگان امروز در حلقه ی علم حقوق، به فایده دیدیم.

انتظار بر آن است تا اقدام انتشارات چتر دانش در نشر کتب تاریخی با مضامین حقوقی، مورد اقبال اهل حقوق و دوستداران تاریخ، واقع شده و فراوان گرانسنگ در حیطه ی تاریخ و حقوق نیز با راهنمودها و دانش و دانسته های شان در این مقوله، با باری رسان شوند تا کاستی هامان در دستیابی به هدفی که شجاعتش صرفت، به حداقل رسانده است.

فرزاد دانشور
مدیر مسئول انتشارات چتر دانش